

Flandra ESPERANTO

TIJDSCHRIFT VOOR ESPERANTO - ONDERWIJS EN -PROPAGANDA

Verschijnt maandelijks
Zestende jaargang
Nummer 5 (179)
MEI 1949

Vertegenwoordiger in Nederland :
LEEN
sekr. Stadionkade 6, Amsterdam Z.
postrek. 34563 van P.M. Mabesoone
Pythagorasstr. 122 Amsterdam O.

Orgaan van de
VLAAMSE ESPERANTISTEN-BOND
POSTBUS 342, BRUSSEL
Postrekening 2321.50 van V. E. B.

LIDGELDEN :
* Leden : 75 fr.
* Steunleden: min. 150 fr.
Inwonende leden : 25 fr.
(* met bondsorgaan)

ABONNEMENTEN :
België : 60 fr.
Ceteraj landoj : 75 bfr.
Proefn. : 5 fr. (1 r.k.)

Netolerebla foresto

Certe ne ĉiu Esperantistoj estas internaclistoj. Sed neniu neos ke multaj internaclistoj lernis nian lingvon kaj vicigis en nian Movadon ; neniu neos ke multaj, kiu neniam antaŭe pripensis la internacion problemon, igis internaciostoj dank' al la esperantismo.

Nu, kion ni konstatas hodiaŭ ?

La internacia ideo konstante progresas, en ĉiu medioj. La juristoj, ja plej konservativaj homoj, — adorantoj de la dio « Tradicio » — ankoraŭ iomete hezitas, sed baldau unuanime akceptos ĝin kiel fakton. La parizaj tajloroj antaŭ ne longe ekvidis ke eĉ en komercaj aferoj oni nuntempe devas plani mondskale. Jen, nur du tipaj ekzemploj.

Sed, en la amaso de movadoj kaj grupoj de internaclistoj, eŭropaj aŭ mond-federalistoj, ktp., ĉu la Esperantistoj ĝeestas ? Cu oni parolas pri ili ?

Ne ! Preskaŭ ne !

Oni ne scias en tluj medioj ke la Esperantistoj estas la solaj konsekvencaj internaclistoj.

NI nepre devas trovi rimedon por atengi ilin pri ni, unue ĉar ni devas progresigi nian Aferon, due ĉar ni ne povas toleri ke ili atingu nur duonrezultaton.

En Belgujo unua pašo estas farita. Ekzistas ĉe ni vigla grupo de mondfederalistoj : la organizo *Parlement*, kies sidejo troviĝas en *St-Maartens-Latem*, apude de *Gent*. Dank'al la simpatio de unu el ĝiaj gvidantoj, Sro E. *Gevaert*, Esperanto ne forestos tie. La revuo samnoma jam pasintare, en sia tria numero, publikigis artikolon esperantlingvan, en kiu Drs *Fernand Roose* bonege klarigis ke « Esperanto kompletigas la celon de la mondfederalista movado ». Oni nun informas nin ke la Esperanto-rubriko rekomenigas, redakto ta de sia amiko *Felix Neefs*.

Sed nun prezentigas eksterordinara okazo por labori sur alia tereno. La dekan de decembro 1948, la Generala Kunveno de la *Unuigitaj Nacioj* en *Parizo* akceptis la unuan universalan Deklaracion de la Homaj Rajtoj. Tiu gravega okazajo en la internacia vivo koncernas kaj tuſas la tutan homaron.

En rezolucio koncerne la propagandon por tiu Deklaracio, la Generala Kunveno petis al la registaroj kaj al la privataj organizoj, kunkombini por konigi tiun Deklaracion. Gi petis al la Generala Sekretario publikigi ĝian tekston ne nur en la oficialaj lingvoj, sed ankaŭ, laueble, en ĉiu eblaj lingvoj. Ni faru ĉion eblan por ke UNO decidu ankaŭ publikigi la tekston de la Deklaracio en Esperanto. Necesus ke la internaciaj Esperanto-organizoj oficiale posstui de Sro *Trygve Lie* tian publikigon. La esperantista gazetaro povus helpi al tiusenca persuado, pre-sante artikolon pri la Deklaracio (kaj sendante al la Generala Sekretario ekzempleron de la numero kiu enhavos ĝin). Tiu ĉi dokumento estas sufice grava por ke, en ĉiu redakcia komitato, iu pristudu ĝin. Se niaj plej gravaj gazetoj kaj revuoj agus tiel, ili devigus Sron *Trygve Lie* konkludi : unu, ke la Deklaracio rekte interesas la esperantistaron kaj ke tiu ĉi de rajtas je eldono en propra lingvo ; due, ke Esperanto efektive kunkaboras al la realigo de la celoj de la Unuigitaj Nacioj.

F. PIOT.

CU KONGRESI ?...

Volonte ni atentigis niajn LEEN-anojn pri la ĉi-jara kongreso de « Flandra Ligo Esperantista », kio okazos en la flandra havenurbo *Gent*, la 4-an, 5-an kaj 6-an de junio. Por multaj L.E.E.N.-anoj Gent estas facile atingebla, do ver-sajne multaj anoj niaj ĉi-jare pasigos sian pentekostajn feriajn tagojn meze de niaj flandraj gesamideanoj. La kongresokotizo estas 50 fr. Por niaj anoj, kiuj povas ricevi ĉiujn deziratajn informojn de s-ro G. de Boes, Clementinalaan 31, *Gent*, specialaj favoroj devizkondiĉoj estas fiksitaj. Aligiloj estas senpage ha-veblaj ĉe la sekretario de L.E.E.N., Stadionkade 6, Amsterdam. Ni aldono ke ĉiu LEEN-anoj povos pagi ĉe la kasiso, Sro Mabesoone, maksimume 60 g., por kiuj li ricevos en Belgujo la kontraŭ-valoron (1 g. = 15 fr.). Vere, nepre favoroj kondiĉoj ! Cu ankoraŭ heziti ?

A. J. Kalma.

Al la feriaj kursoj en Kerk-Avezaath (28-a de julio — 4-a de aŭgusto) jam aliĝis proks. 30 danoj kaj krome partoprenos reprezentantoj el Svedujo kaj Finnlando. Ne estas mirige, ke la malalta prez-o (g. 35,— por tutsemajna resto en Kerk-Avezaath inkluzive la kurskotizon) logas partoprenantojn el diversaj landoj. Jam baldaŭ la dupersonaj ĉambretetoj estos el-ĉerpitaj, do ni urĝe petas tujn, kiuj intencas pasigi neforgesebalan semajnon en vere internacia samideana rondo, ne pli longe prokrasti sian aliĝon, sed skribi tuj al s-ro P. W. Baas, C. Krusemans-straat 43, Amsterdam, petante detalajn informojn aŭ alsendon de la senpaga ilustrita prospekto. Petu informojn pri Kerk-Avezaath al tuij, kiuj partoprenis niajn tieajn somerajn kursojn en 1947 ! Pli ol

100 kursanojn ni nepre ne povos gastigi en konferencojo « Weltevreden », do ne hezitu sed aliĝu ! Vi certe ne bedaŭros ! Post la 1-a de julio aliĝoj ne plu estos akceptataj. Kiel definitivajn partoprenontojn ni ĝis nun notis nur tiujn, kiuj ĝir-pagis la sumon de g. 35,— per pošt-konto 34563 de « La Estonto Estas Nia », sed tuij, kiuj ne tuj povos pagi, rajtas pagi la sumon en du partoj, nome tuj ĉe la aliĝo g. 15,— kaj la reston en Kerk-Avezaath. V.E.B.-anoj pagu 297,50 b.fr. al V. E.B., postbus 342 Brussel, ĝirkonto 2321.50. Se ili pagos ĉion en guldenoj en Ned., ili rericevos la 297,50 fr. La danaj partoprenantoj post la kursoj faros aŭtobusan rondvojaĝon tra Nederlando. Ili vizitos i.a. Rotterdam, Den Haag (Scheveningen), Amsterdam (Volendam kaj Marken), Leeuwarden kaj Groningen.

INVOERING VAN HET ESPERANTO BIJ HET V.H. EN M.O. IN NEDERLAND.

Met meer dan gewone belangstelling heb ik kennis genomen van de overwegingen en conclusies van de desbetreffende commissie, zoals ik die gepubliceerd vond in ons Februarinummer. Hoezeer de instelling zelf van deze commissie en de behandeling van haar rapport me ook verheugen, toch voel ik me genoegd tot het maken van enkele opmerkingen.

Dat de conclusie mij als esperantist weinig bevredigend voorkomt, is dunkt me een voor de hand liggende zaak, evenzeer als het feit, dat dit rapport een commissie inhoudt. Wanneer echter de commissie «zich ontslagen acht van de plicht, uitvoerig de wenselijkheid te betogen van de invoering van één taal voor internationaal gebruik», vraag ik me af, op welke grond zij tot deze mening is gekomen. Is zij overtuigd, dat het leraren-corps reeds voldoende van die wenselijkheid is doordrongen ? Blijkaar niet, want zij gaan toch argumenteren. Het accent in de door mij aangehaalde zin moet dus vermoedelijk vallen op het woord «cultvoerig». Ik heb hier en daar mijn oor te luisteren gelegd en ben over de stemming van dat corps t.a.v. het Esperanto niet zo heel gerust. Och ja, over de «wenselijkheid» valt misschien ook daar te babbelen, maar wat, als we daarvan eens de «noodzakelijkheid» gaan maken ? Eerst als deze laatste erkend wordt, zal men tot daden komen, eerder niet. Tot daden welke offers vragen. Het heeft geen zin, deze waarheid te ontvluchten. Van verzwaring van net leerplan mag ook naar mijn mening geen sprake zijn. Dan rest maar één mogelijkheid : er zal ruimte gemaakt moeten worden voor het Esperanto.

Onnozel van mij, dat zo maar neer te schrijven, contra-propaganda ? Ik mein van niet. Ik geloof, dat het struisvogeltactiek zou zijn, de moeilijkheden die er zijn, te verdoezelen. Laten we trachten ze te onderkennen en ... te overwinnen. Het is vrijwel een communis opinio, dat het leerplan van onze middelbare scholen overladen is. Min. Rutten heeft onze onderwijswereld opgeschrekt met zijn F. 150000000 waarop het rijk de zittend-blijvers komen te staan. «Het Schoolblad» meent, dat verreweg het grootste deel daarvan terugvalt op het V.H. en M.O. Door ons is herhaaldelijk betoogd, dat :

1e. de vorderingen in het Esperanto een betere maatstaf zijn voor de beoordeling van het intellect van de leerling,
2e dat vervanging geheel of gedeeltelijk van een andere taal door Esperanto winst aan tijd geeft.

De commissie wil het vak tot «keuzevak» maken. Is mijn conclusie onjuist, als ik daaruit lees, dat zij zelve niet overtuigd is, van de noodzaak waarvan ik boven sprak ? Aan 12-jarige leerlingen die hun middelbare studie beginnen ? Aan dikwérre onvoldoend voorgelichte ouders ? Nee, lezer, dit is geen gemengheidje. In de praktijk zal het zo gaan ; dikwijls met de beste bedoelingen, dat wil ik gaarne aannemen. Maar waarom die keuze ? De ouders worden toch ook niet voor de vraag gesteld, of hun kinderen Frans, Duits of Engels zullen leren ? In dit maken tot keuzevak ligt discriminatie ; «minder nuttig, minder noodzakelijk» zal het oordeel zijn. Hier dient de school, dienen de autoriteiten te beslissen. Natuurlijk, lezer, deze uitspraak onderschrijft U pas, als U met ons doordrongen is van de noodzaak van Esperanto-onderwijs.

Een consequentie van het keuze-systeem zal zijn, dat een belangrijk pers- (vervolg op blz. 2)

RECTIFICATIE

In het verslag van de actie «Rake klap, tweede stap» (blz. 1 van het vorige nummer) waren de door de Esperanto-organisaties bijeengebrachte bedragen abusievelijk vermeld in francs, in plaats van in gulden. Het totaal bedrag is dus niet Fr. 2.316,22, maar Fl. 2.316,22, dus heel wat hoger !

OBSERVOJ

STATO AÜ NACIO?
En Flandrujo kon-gresas ĉi-jare esperantistoj sub devizo : « Unu Belga nacio — unu nacia Ligo — unu Belga Kongreso ».

Al ne-informitoj tiu devizo eble povus sаjn ni bonsona, trafa kaj logika. Sed suficias enrigardi klarigan vortaron aü enciklopedion ĉe la vorto « nacio », por konstati ke la bela devizo jam lamas ĉe siaj tri komencaj vortoj.

Ankaŭ nia « Plena Vortaro » instruas, ke « precipe la lingvo faras la nacion ». Kaj al la demando : « kiu lingvo faras la Belgan nacion ? », la plej lerta vortonglisto ne trovus respondon...

Cu necesas plie rezonadi, kaj demonstri tion kio tiukoncerne estas demostrenda ? Ne, suficias ! Car al la esperantistoj el la Nederlandoj (en « new look » ni dirus : Beneluksa), kiuj post kvarona generacio eble jam kunvenos en UNU kongreso, mia hodiau dialekta rezonado povus sаjni bagatele.

Tamen, kiu per devizo pretendas instrui la homojn, kaj tiucele emondigas flikojon de ne-kongruantaj vortoj, celas erarigi la simplulojn — aü erarigas sin mem.

Pik.

TREKKEN EN VERSTAAN.

Wij lezen in « De Trekker » de de « International Y.H.A. group of the London Region » klaar staat voor het komende seizoen en bereid is vreemde trekkers naar de JH. te begeleiden, en ze ook « met raad en daad » bij te staan. Met daad, ja ; maar met raad ? Immers in welke taal moet dit gebeuren ? Of veronderstelt de « Group of the London Region » dat al onze trekkers hier het Engels machtig zijn, en deelt de redactie van « De Trekker » soms deze mening ?

Het is makkelijker de taalkwestie on-aangeroerd te laten, dan naar het middel uit te zien om hierin te verhelpen. En het zou misschien wat moed vergen om dit middel aan te bevelen...

Niemand te goeder trouw, zal durven bewistten dat Esperanto veelzijdig internationaal contact mogelijk maakt. En dit zonder een of andere taal te bevoordelen. Op voet van volkomen gelijkbe rechtigheid ! En is dit niet veel, oneindig veel ?

Er kan nog wat tijd verlopen, maar eens toch zullen de jeugdleders die eraar streven door persoonlijk contact banden van duurzame vriendschap tussen jeugdmensen van verschillende nationaliteiten tot stand te brengen, moeten inzien, dat trekkersgeest en JH-net hiervoor niet voldoende zijn, en dat Esperanto de ideale trekkersbrug worden kan.

IS ENGELS DE INTERNATIONALE TAAL DER TREKKERSBEWEGING ?

Reeds in 1947 besloot de Internationale JH-Conferentie tweemaal per jaar een internationaal bulletin uit te geven met informatie over de jeugdherbergen in alle landen : in het voorjaar onder de vorm van een « Handbook » en in het najaar onder de vorm van een verslag.

Benevens dit « International Youth Hostel Bulletin » liggen nog een « Songbook » en een « Youth Hostel Manual » in het verschiet...

De jeugdherbergleiders van hier en elders vergeten hierbij maar één ding : het aangepaste woordenboek dat al dit Engels aan hun leden moet verduidelijken.

Al wat voor internationaal gebruik is inzake jeugdherbergwerk ook in de internationale taal : Esperanto !

Wanneer zullen onze trekkers, w.o. bij ons weten ettelijke Esperantisten te vinden zijn, deze eis aan hun leiders stellen ?

EEN BILLIJKE EIS

Als deze eis luid en aanhoudend weer klinkt zal hij gehoor vinden bij de leiding die boven alles tracht de jeugd van de hele wereld nader tot elkander te brengen. Zoals bij het bouwen van de jeugdherbergen steen en mortel, hout en glas nodig zijn, is voor het contact en het onderling waarderen tussen de trekkers bij het zwerven langs de baan, bij het haardvuur in het dagverblijf of bij het gebruiken van een gemeenschappelijk maal, een gemeenschappelijk communicatiemiddel noodzakelijk. Dit middel weze niet de taal van een bevoorrechtte groep trekkers van een bepaalde nationaliteit, maar het neutrale Esperanto. Trekkers, wees indachtig dat een nationale taal niet het erfgoed kan zijn van een bepaald volk en tevens algemeen bezit !

FIERHEID.

Want er is ook uw fierheid ! U hoeft gee tweederangsburgers te zijn bij een conversatie, door de taal van de anderen te spreken. Hoe menigmaal speelt niet het snoeven met vreemde-talenkennis parten aan hen die lichtzinnig menen drie, vier talen te kennen ? Onze nationale trots eist het neutrale Esperanto.

INVOERING VAN HET ESPERANTO BIJ HET V.H. EN M.O. IN NEDERLAND.

(Vervolg van blz. 1)

centage van de leerlingen, dat de middelbare school na twee, drie jaar noodgedwongen verlaat, geen enkele taal (nationaal of internationaal) beheerst. De toestand van nu, en die zal blijven bestaan, totdat een afdoende oplossing van het zittenblijvers-probleem zal zijn gevonden, wat nog wel even zal duren. Esperanto-onderwijs gedurende twee jaar van twee uur per week maakt een normale leerling tot een goed esperantist.

Rest nog de beantwoording van deze m.i. belangrijke vraag : « Welk resultaat heeft de commissie verwacht van de invoering ? » Zij stelt voor 2 u. per week E.-onderwijs in de 1e, of 1 u. per week in 1e en 2e klasse. Mijns inziens is haar argumentatie bij dit voorstel aan de optimistische kant. Ik ben van mening, dat voor profijt bij andere-talenstudie een hechtere basis nodig is dan in de voorgestelde tijd gelegd kan worden. Het peil, waarop leerlingen die zo van de lagere school komen, staan, maakt dat onmogelijk. Misschien is die tijd er geweest ; dan is hij nu voorbij.

Is het daarentegen de bedoeling, de leerlingen enig inzicht te geven in de mogelijkheden die het Esperanto biedt en enig begrip bij te brengen van de Esperanto-beweging en de betekenis daarvan, dan zou dit beter b.v. in het 3e en 4e leerjaar kunnen geschieden. De doorsnee-leerling die pas de lagere school verlaten heeft, bezit niet de energie, noch het inzicht die nodig zijn, om in zo korte tijd het laatstgestelde doel te bereiken.

De middelbare school moet de intellectuele voorhoede van ons volk afleveren, de wegberiders en de voortrekkers op wetenschappelijk en technisch gebied. Ook op internationaal terrein, ook ten aanzien van de studie en de kennis van een internationale taal.

Wij moeten daarom blijven eisen : op de middelbare school in de twee eerste klassen 2 u. per week, daarna (c. q. met uitzondering van het laatste jaar) 1 u. Esperanto.

Daar de huidige Middelbaar-onderwijs-wet daartoe reeds nu de mogelijkheid biedt is zelfs in leraarskringen weinig bekend. In art. 16 lezen we : « ad. 6. Met machting van Onze met de uitvoering dezer wet belaste Minister kan ook in andere vakken dan die, in dit artikel genoemd, onderwijs worden gegeven. ad. 7. Deze machting wordt niet vereist voor hogere burgerscholen, welke een bijdrage uit 's Rijks kas ontvangen ».

P. W. Baas.
voorz. bureau Esperanto b. h.
Onderwijs.

MIJN ERVARINGEN MET HET ENGELS

Onder deze titel schrijft de Heer J. G. SUURHOFF, bestuurder van het Nederl. Verbond van Vakverenigingen in « De Radiogids » van 26-3-49 o.a. :

Steeds meer wordt ons land en worden Nederlandse instellingen en organisaties betrokken in internationaal overleg. Dat geldt in sterke mate ook voor de vakbeweging, die trouwens reeds voor de oorlog vele internationale contacten had. Ik zelf behoor tot degenen, die namens de vakbeweging op verschillende manieren in dit internationale contact betrokken zijn geworden. En wat is nu mijn ervaring ? Meestentijds worden op die internationale bijeenkomsten twee of drie officiële talen gebruikt. Engels en Frans ; of Engels, Frans en Spaans ; of Engels, Frans en Russisch. Engels speelt echter meestal een hoofdrol. Juist, omdat Engels zo gemakkelijk heet en in een groot deel van de wereld gesproken wordt. De overgrote meerderheid van de deelnemers aan internationale bijeenkomsten verstaat en schrijft wel draaglijk Engels. Maar dat betekent geenszins, dat zij, wier moedertaal een ander dan het Engels is, zich in het Engels ook voldoende kunnen laten gelden. Daar mankeert nog al wat aan ! Ik heb nog maar weinig mensen ontmoet, die daartoe in staat zijn. Bovendien wordt het Engels, dat een levende taal is, door Engelsen, Amerikanen, Australiërs, Canadezen en anderen op zeer uiteenlopende wijze uitgesproken. Zij, wier moedertaal het Engels is, hebben op internationale bijeenkomsten een onrechtvaardige voorsprong.

De ervaring heeft mij dan ook tot de conclusie gebracht, dat het veel beter en veel eerlijker zou zijn, indien er een internationale kunsttaal zou zijn, die ieder gelijke kansen biedt. Voorzover ik dat thans beoordeelen kan, komt Esperanto als zodanige taal het meest in aanmerking.

dat al de trekkers, van welke nationaliteit ook, op gelijke voet staan. De JH-leiders hebben hiermee rekening te houden en in te zien dat Esperanto wel met JH-werk te maken heeft, voor zover dit zich op internationaal terrein beweegt.

LA STUDANTO

geschreven ? » jene : mi opinias ĉi tiu leteron multe tro longa ; kial vi ne skribis pli mallongan ? sed tiu traduko ne estas tute ĝusta. Gi estas laŭvorta traduko de la nederlanda frazo, kiu ne estas logika. Temas pri komparo inter la letero, el kiuj la una estas tre longa ; laŭ la opinio de la parolanto eĉ tro longa. Kompare kun ĝi la alia letero povas esti same longa, ankoraŭ pli longa aŭ malpli longa, sed ne pli mallonga. Se la dua letero vere estas pli mallonga (ol la una), ni devus konkludi, ke la una letere estas mallonga, sed tia ĝi ja ne estas ; kontraŭ ĝi estas longa, eble eĉ tro longa.

CU RILATE AL AÜ RILATE N ?

Ekzistas diversaj nederlandaj prepozicioj kaj esprimoj egalvaloraj al prepozicioj, por kiu ne ekzistas unuvorta ekvivalento en Esperanto. Ofte oni povas uzi kiel tradukon esprimon konsistantan el adverbio, sekvata de prepozicio, ekz. pere de, kune kun, supre sur, sube de, flanke de, meze de, proksime de, honore al, memore al (pri), interسانe por, okaze de, simile al, interkonsente de, responde al, helpe de, sekve de, rilate al, koncerne al. Kompreneble tiaj esprimoj postulas post si la nominativon, ĉar ili finigas per prepozicio, sed de kelkaj el tiuj esprimoj, en kiuj la letero estas derivaĵoj de transitivaj verboj, oni ofte forlasas la prepozicion. Tiu kaze devas sekvi kompreneble la akuzativo, ekz. : responde (= respondante) vian leteron mi povas sciigi al vi la jenon... Tre ofte oni renkontas rilate, koncerne kaj excepte sen prepozicio, do kun akuzativo sed oni bone notu ke la vorto excepte uzata kiel konjunkcio, postulas kelkfoje la nominativon, ekz. : ĉiuj membroj ĉeestis excepte sinjoro J.

En okazo de dubo oni por eviti erarojn do prefera aldonu la prepozicion, ĉar ĝi ĉiam postulas la nominativon.

CONTRASTEN II

Hier volgt een rijtje zelfstandige naamwoorden. U probeert de contrasten te vinden, zonder gebruik te maken van het voorvoegsel mal : paco, nokto, okcidento, numeratoro, tragedio, prozo, vokalo, vintro, amatoro, katodo, pluralo, ofensivo, kreditoro, babordo, minimumo, sufisko, longitudo, alopatio, antipatio, diese, praktiko, pruo.

Vertaal :

1. De sterk gestegen prijzen maken vele mensen het kopen van die boeken onmogelijk. 2. Het spijt me, dat ik je niet tijdig kon waarschuwen, maar ik hoop, dat ik je geen last veroorzaakt heb. 3. Als ge een bekwaam esperantist wilt worden, moet ge zoveel mogelijk lezen en u vaak oefenen in het spreken. 4. Kent ge de heer Smit, de voorzitter van onze afdeling ? 5. Toen ik thuis kwam waren er bezoekers. Ik merkte, dat het mijn vroegere buren waren. 6. Zoveel hoofden, zoveel zinnen. 7. Hoeveel moesten men ook deed, men slaagde er niet in het vuur te blussen voordat het gebouw geheel verbrand was. 8. Zij, die voldoende geleerd hebben, zullen zeker slagen. 9. Wat hij me verteld heeft, kan niet waar zijn. 10. Ter gelegenheid van zijn jaardag kreeg hij van zijn vader een paar nieuwe handschoenen. 11. De zieke voelde zich weer gezond.

HOMONIEMEN

Er bestaan in het Nederlands verschillende homoniemen (gelijkluidende woorden met verschillende betekenis) waarvan de vertaling niet alleen beginners, maar ook meer gevorderden nog wel eens moeilijkheden, oplevert, doordat men juist het verkeerde woord kiest. Tracht onderstaande woorden nu eens zó in volledige zinnen te gebruiken, dat het verschil in betekenis duidelijk blijkt : golfo, ondo (golf), pipo, tubo (pijp), ſraübo, helico (schroef), tagordo, agendo (agenda), vokli, krili (roepen), brilli, ſajni (schijnen), ricevi, akcepti (ontvangen), akcepti, adopti (aannemen), radiko, trunko (stam), poeto, punkto (punt), pulvoro, pudro (poeder), revi, ſongli (dromen), pošo, ſako (zak), petli, demandi (vragen), boli, kuiri (koken), volumo, parto (deel), majstro, mastro (meester), ligi, bindi (binden), danki, eksigti (bedanken), dungli, lui (huren), premi, presi (drukken), ordeno, ordo (orde), lerndo, instrui (leren), lando, tero (land), ekzisti, konsisti (bestaan), artikolo, paragrafo (artikel), eklezio, pregejo (kerk), gvidi, konduki (leiden), fremda, stranga (vreemd), facilis, komforta (gemakkelijk), alno, aleno (els), glaso, vitro (glas), kulplo (schuld), prez, premio (prijs), banko, benko (bank), radiko, trunko (stam), regulo, linio (regel), servo, dejoro (dienst), balo, pilko (bal).

PEKO KONTRAU LA LOGIKO

Pluraj kursanoj tradukis la 12-an frazon el la dua ekzenco « ik vind deze brief veel te lang ; waarom heb je geen kortere

FL. L. E.**Gutoj...**

(Eĉ guto malgranda...)

Cu vi varbis?

Depost la apero de la aprilla numero la gepartoprenantoj al la varbkonkurso havigis ĝojigajn ŝangojn : novaj konkurantoj interviĝis kaj kelkaj grimpis ĝis la plej altaj ŝtupoj. Pri la nombro de la varbitoj ni konstatas ke la sumo atingis meze de Aprilo pli-malpli 50, por 36 fine de Marto. Entute 223 amikoj estas jam enskribitaj. Tamen la totalo de la novaj membroj por 1949 atingis pli ol cent, sed multaj pagis la kotizon el si mem sen la perado de iu varbanto. Dume la konkurantoj daŭre sendas novajn kotizojn precipe el Antverpeno, Brugo kaj Bruselo.

Post la posto — kolektado de la kotizoj, eblas doni statistikon, kvankam ne definitivan, pri la liga anaro ; ĝenerale, kaj tio estas logika evoluo, la sekcioj pligrandigis, precipe Brussel, Brugge kaj Mechelen. Nur Blankenberge perdis membrojn kaj Oostende restis samgranda. Stranga estas ke en la lasta loko nia ligno ne havas familiajn membrojn. Cu ĉe la marbordo ne ekzistas verdaj familioj ?

Sed ne ĉiun laŭdon forprenas la sekcioj ! Kelkaj reprezentantoj klopodis oportune pligrandigi sian rondon kaj ni esperu le finfine el tiu rezultos la statigo de sekcio, ekzemple en Aalst, Leuven, Turnhout, Kortrijk, kaj Roeselare.

Nur malmultaj membroj de 1948 eksigis : pli-malpli 50. Kelkaj eksmembroj tamen remembris post iom da instigo. Tial ni komunikis al la sekcioj, pere de ĉefestrarano, la liston de la nefideluloj.

Ofte ni atentigis je la tro malalta nombro de la familiaj-membroj (25 fr.) Sed ŝajnas ke finfine nun ni trovis la gustan vojon por logi ilin en niajn vivojn. Car rigardu jenajn ciferojn : 1947 : 28 — 1948 : 38 — 1949 : 45.

Ni mendis ĉe la eldonisto de « De Esperantist » la abonojn por 1949, kaj intertempe ili ricevis jam la unuan numeron.

Ni konkludas : 1949 estas tre favora al ni rilate la membro-kresko. Cu reflektu de reviviglo en la Esperanto-movado en nia lando ? Aŭ ĉu ni kolektas la fruktojn de trijara propagando kaj obstina varbado ? Ni opinias la lastan supozon vera.

Duonjara membroj.

Esceptokaze, kaj tial ĉar kelkaj kursoj finigas sufice malfrue en la jaro, ni akceptos duonjarajn kotizojn je 40 FR. pageblaj ekde nun, por la periodo de Julio ĝis Decembro.

En la listo de la Reprezentantoj, aperinta ne la antaŭa numero de F.E., ŝanĝu la adreson de S-ano J. Cantaert, RONSE : Rode Broekstraat, 99.

Car la junia numero de nia revuo aperos antaŭ la kongreso, ni prokrastas la publikigon de la jarraporto ĝis tiu numero.

Estrarkunveno.

Gent, 10.4.49

Pro iom da malfruigo, nia Vic-prezidento, Drs F. Roose, malfermis la kunsidon kun duonhora prokrasto. Tial li ankaŭ mallonge bonvenigis la geceestantoj el Aalst, Antwerpen, Blankenberge, Brugge, Gent, Kortrijk, Mechelen, Sijsele-Donk. Senkulpis sin : Pastro De Mayer kaj sekcio Oostende. Laŭ peto de la kunsida Prezidento, nia Kasisto De Keijzer klarigis la aktuala financan situacion, kiu montrigis kontentiga. Poste la tagordo estis pritraktata :

1) LEEN kaj FL.E. : Principe la komuna enhavo de la du gazetoj estis, kielkaj rezervo, akceptita ; nia delegito, la Liga Prezidento, ekzamenos tion kiu la LEEN-ĉefestraro dum la LEEN-kongreso en Haarlem.

2) Kongreso Gent : la L.K.K. komunikis ke la aligiloj pretas kaj ke la Diser-
vono kun E.-prediko prizorgos nia Es-
tarano, jam tre konata, Pastro De
Mayer. Pri la venontjara Kongreso la de-
cido ne estis firma ; ĝi versajne okazos
en Oostende.

3) U.E.A.-delegitoj ; pro diversaj mal-
facilajoj oni proponis submeti la finde-
don al U.E.A. mem. Kelkaj anoj (Terrijn,
Cortvriendt, De Boes, De Graeve) pretas

**ESPERANTO-DICHTERS
in vertaling**

De Esperanto-literatuur kan bogen op een reeks dichteressen, die door de universele taal geïnspireerd werden om hun bij uitstek universele gevoelens te vertolken.

Onder hen vertegenwoordigt Amelia Nunez-Dubus (Pamplona 1889, Esperantiste sinds 1911) het Spaans element.

Haar melancholisch-philosophische, voldragen verzen hebben een accent van doorgevoelde waarachtigheid, dat de ernstige lezer niet onberoerd laat. Acht harer gedichten zijn verschenen in « Dekdu Poetoj », nadat enkele ervan in de revue « Literatura Mondo » waren afgedrukt geworden.

ALS MIEREN**(Kvazaŭ Formikoj)**

AMALIA NUNEZ-DUBUS

Wij zijn als de mieren een volk zonder dromen,
een volk zonder licht, zonder schittering of schijnen ;
maar sommige mieren in 't najaar gevoelen
hoe hun op de rug een paar vleuglen verschijnen.

Als 't vreugdeloos diertje de vleuglen gaat voelen,
dan wordt het als dronken van licht en van wonne,
beweegt het gestadig die nieuwe organen
en federe schilfer weerkaast dan de zonne.

Maar bloem of een grasje of de wind zijn voldoende,
opdat van het diertje de vleuglen verdwijnen...
...Wij zijn als de mieren een volk zonder dromen,
een volk zonder licht, zinder schittering of schijnen.

EENZAAMHEID**(Soleco)**

Ik hoorde in 't donkere steegje
een vrolijk groepje dol stoeien,
en toen ik tussen hen door schreed
begonnen mijn tranen te vloeien.

Als zij die tranen bemerkten,
die gloeden op mijne kaken,
dan stonden zij stil en zij keken :
nieuwsgierige ogen mij spraken.

Al reikt nieuwsgierigheid verre,
toch heeft zij haar grenzen en gronden :
wel wisten zij van mijn tranen
maar niet mijn ziel zij verstanden.

En daardoor is tussen de vreugd en
tussen 't nieuwsgierige lonken,
ontroostbaar 't eenzaamheids-voelen
ach, diep in de ziel mij gezonken.

vert. Hector Vermuyten

plenumi la oficon de fakdelegitoj en siaj resp. urboj.

4) Koncerne la venontan UEA-kongreson, propono de Pastro Beckers, pri la okazigo de la VEA kongreso en Romo estos transdonata al niaj italaj samideanoj.

5) La punktoj « Koresponda Kurso, Turismo » estis notitaj por la venonta Kunsido.

La protokola sekretario, I.R.

De Pers over Esperanto

Gedurende de maand Maart 1949, vonden wij in de pers wat volgt :

I. — *Aankondiging van Esperanto werkvergaderingen* in : « Le Drapeau Rouge » — « La Lanterne » (2 maal) — « De Roode Vaan (3 maal) — « Le Soir » (2 maal) — « Le Peuple » — Volksgazet » en « Le Monde du Travail ».

II. — *Mededelingen betreffende Esperanto en de E. beweging* : a) *Esperanto-Pers en de U.N.O.* in « De Roode Vaan » — « De Standaard » — « Het Laatste Nieuws » (in 2 uitgaven) — « Het Nieuwsblad » — « De Nieuwe Gazer » en « Brugsch Handelsblad » ;

b) *Esperanto in het postbureau van het Vredespaleis* in : « De Gentenaar » — « Brugsche Courant » — « Het Laatste Nieuws » — « Brugsch Handelsblad » — « Gazet van Mechelen » en « Gazet van Antwerpen » ;

c) *Een grondwet in Esperanto* in : « Brugsch Handelsblad » ;

d) *Brits Lagerhuis gebruikt officieel het Esperanto* in : « De Standaard » — « De Gentenaar » — « De Gazer van Antwerpen » en « De Nieuwe Gazer ».

III. — *Aankondiging van Esperanto kongressen* in : « Brugsch Handelsblad » en « De Nieuwe Gazer ».

IV. — *Aankondiging van E. feestavond* in « Brugsche Courant ».

V. — *Aankondiging van E. kursus* in : « De Gentenaar » ;

VI. — *Esperanto kronieken* in : « De Roeselaarse Weekbode » — « Züricher Zeitung » — « De Natuurvriend » (het Maartnummer) — « De Trouwe Kempenland » — en in « Zilvermeeuw » (organ van de R.M.S. te Blankenberge) een artikel over E. correspondencies door de leerlingen der school met klasgenoten uit scholen in verschillende landen.

VII. — *Aankondiging van voordrachten in Esperanto* : a) Volapük en Esperanto in : « De Roode Vaan » en « Le Peuple » ; b) Ieder Esperantist moet het weten in : « De Roode Vaan » — « Het Volk » — « Le Peuple » — « Volksgazet » en « La Lanterne ». Tot slotte dient vermeld dat « Le Peuple » een uitgebreid artikel in vertaling overneemt uit het Esperantoblad « Sennaciulo ». Het artikel luidt : « Prijzen en Lonen in de U.S.S.R. ».

Niaj Karavanvojaĝoj.

Bedaŭrinde ni pro spacomanko povis en la aprila numero komunikti nenion pri niaj karavanvojaĝoj al Helsingör kaj Bournemouth.

La partoprenantoj en la aŭtobus — vojaĝo al Helsingör tranoktos en Groningen kaj ĉe gesamideanoj en Kolding kaj Fredericia. La karavano foriros ĵaŭdon la 14-an de julio. En Helsingör oni povas partopreni en la internaciaj feriaj kursoj, sed partopreno kompreneble ne estas deviga. La kostoj, entute prok. g. 150,— inkluzivas ĉiujn elspezojn por la vojaĝo, la tranoktadojn mangojn kaj la kurskotizon. Krome la partoprenantoj disponos pri modesta « pošmonio » por siaj privataj elspezoj en Danujo. Volonte mi komunikus al vi pliaj detaloj pri ĉi tiu vere tre loga somera programo, sed bedaŭrinde ni ne ricevis ilin. Nu, ankaŭ sekretoj havas sian carmon, ĉu ne ? Oni do turnu sin por detalaj informoj al la gvidanto, s-ro R. Slot. E. Casimirlaan 21, Zeist, kiu krome volonte sendos al vi prospektok pri la someraj kursoj en Helsingör, kiujn partoprenos eble 300 personoj. Jam nun anoncis sin por la diversaj kursoj pli ol 200 personoj. Inter la partoprenantoj troviĝos danoj, svedoj, finnoj, norvegoj, flandroj, francoj, nederlandoj kaj eble eĉ reprezentantoj el Usono. Se vi ankoraŭ hezitas, vi petu informojn al tiuj, kiuj partoprenis la karavanon al Danujo, kiu s-ro P. M. Maesoneo arangis por L.E.E.N. en 1948.

La gvidanto de la kongreskaravano al Bournemouth, s-ro H. Bakker, v. Tuyl v. Serooskerkenplein 33, Amsterdam, scigis al ni, ke versajne la nombro da partoprenantoj, necesa por akiri rabaton je la vojaĝkosto, estos atingata. Se la tempo tion permesos, li krome arangos ekskurson tra Londono. Cu ankoraŭ necesas, skribi pri la U.E.A.-kongresoj kaj rekomendi al vi viziti la ĉi-jaran kongreson en la angla banurbo Bournemouth, kie vi, same kiel en Malmö, kiel kongresano senpage rajtas uzi la servojn de la urbaj trafikiloj ? Ni kredas ke ne ! Ciujn detalojn pri la kongreso mem vi povos legi en « Esperanto » de U.E.A. La kongreson povas partopreni maksimume 2000 personoj, sed vi bonvolu noti, ke aligiloj por la karavano ni povos akcepti nur ĝis la 20-a de junio. Tiuj, kiuj anoncos sin post tiu dato, devos mem prizorgi sian vojaĝon kaj de ne povos profiti la event' rabaton kaj aliajn avantaĝojn, kiujn ebligas komuna vojaĝo. S-ro H. Bakker volonte sendos al vi detalaĵojn pri la vojaĝaro.

Fine ni deziras ankoraŭ atentigi pri

LEEN**EKZAMENA KOMITATO**

En la komuniko pri la ekzamena komitato en la marta numero ni forgesis mencii, ke krom s-ro Kalma, s-roj G. J. Degenkamp kaj H. A. de Hoog estis elektataj vicprezidentoj por la jaro 1949.

NEDERLANDA CENTRA KOMITATO ESPERANTISTA

In de op 25 Maart j.l. plaats gehad hebbende jaarvergadering van het N.C.K.E. werd voor 1949 dhr. H. A. de Hoog tot voorzitter benoemd. Tot vice-voorzitters : de heren P. Baas, A. van Haren en L. de Jong. Dhr. A. F. Leideritz Jr werd tot algemeen secretaris-penningmeester herkozen (adres : Vechtstraat 5, Amsterdam-Z).

Het jaarverslag-1948 werd onveranderd goedgekeurd. Het financieel overzicht sloot per 31 Dec. 1948 met een voordeel saldo. De contributie voor 1949 werd vastgesteld op 3 cent per lid per jaar.

In de komende werkperiode zal men voor bepaalde actiepunten streven naar concentratie van krachten op een zo breed mogelijke basis.

A. F. Leideritz

FINANCA RUBRIKO

La kasisto afable sed urge petas la generalaj anoj, pagi la kotizojn por la nuna jaro (g. 4,—) per poštakonto 34563 de « Ned. Esp. Veren. », Amsterdam.

La abonantoj de « Nederlanda Gazeto » bonvolu pagi la abonprezon por 1949 (g. 2,25) per poštakonto 34563 de « Ned. Esp. Veren. », Amsterdam.

EKSPOZICIO DE INFANDESEGNOJ EN AMSTERDAM

Dogan — malfacilaj, kiuj malebligas gustatempojn alsendon de la ekspozicela materialo, devigis la organizan komitaton provizore prokrasti la internacion ekspozicion de infandesegnoj, pri kiu ni aperigis artikoleton sur paĝo 1 de la februara numero.

VERDA DIMANCO DEVENTER

La lokaj sekcioj en Deventer de L.E.E.N. kaj F.L.E. kune arangos verda dimancon je la 29-a de majo. La programo mencias i.a. prelegon de s-ro H. Thion, diversajn teatraj kaj komunan lunion (oni mem kunprenu panon). La programo daŭros de 10 1/5 - 17 h. Kotizo nur g. 0,50. Oni anoncu sin ĉe s-ro C. B. Zondervan, Swelinkenstr. 2, Deventer, kiu volonte donos ĉiujn deziratajn informojn.

REGIONA KUNVENO en VEENDAM

Ĉi-jare la nordnederlanda kunveno okazos en Veendam la 25-an kaj 26-an de junio. La programo mencias i.a. festvesperon kaj ekskurson al Gieten. Kongresotizo : g. 1,50 ; kostoj por la aŭtobusekskurso, kafo kaj varma lundo, g. 3.—. Oni povas tranokti en hotelo aŭ ĉe samideanoj. Ni esperas ke ne nur la sekcionoj, sed ankaŭ multaj generalaj membroj, logantaj en la norda parto de nia lando kaptos ĉi tiun okazon pasigante semajnfinojn en samideana rondo. Por informoj kaj aligiloj oni skribu al s-ro T. Hesling-v. d. Velde, A. G. Swartstr. 14, Veendam.

Recenzo

FERIO KUN LA MORTO, de Karl Lindqvist, originala kriminalromano, eldonis Danst Esperanto-Forlag (Aebyhoj), 1948, 71 p. Havebla ĉe F.E.I. kaj Libro Servo LEEN (L.R. IV).

Jen mallonga kriminalromano, tute ne cerbumiga, kvankam sufice katena. « Kiu estis la murdinto(j) ? » oni demandas sin, pagon post pago.

El lingva vidpunkto, nur kelkaj rimarkoj trudigas (la tekston kontrolis la Literatura Komitato F.L.E.) :

- 1) la uzo de « daūrigi » anstataŭ verbo + plu ; ekz. p. 9 : « Si daūrigis sian promenon » (si promenis plu) ; p. 10 : « la inspektoro daūrigis sian rakonton » (rakontis plu) ; p. 15 k.a. : « daūrigis » (diris plu).
- 2) La ofta uzo de « dum kiam » kaj de

Nicaj Esperanto-Enigmoj kun premioj

PREMIOJ post n-roj 59-60 : en Flandra Ligo gajnis s-ro Marmenout, A., el Blankenberge; en LEEN s-ro W. Feenstra, el Assen, kiu do rajtas mendi librojn ĝis valoro de gld. 3,— ĝe la libro-servo de LEEN.

SOLVOJ.

N-ro 61. HOR. 2. afišo ; nokte. — 3. not. — 4. aneks ; elast. — 5. ke ; ar. — 6. pruntedon. — 7. tas. — 8. vico ; flar. — 9. vip. — 10. ringo ; ankro. — 11. mok.

VERT. 1. tabak ; svarm. — 2. nep. — 3. tine ; recenz. — 5. konsent ; vom. — 6. tall. — interes ; pak. — 9. akra ; oblikv. — 10. san. — 11. ventr ; kreol.

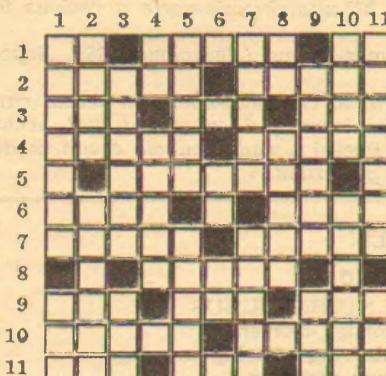
N-ro 62. HOR. 2. teatr ; uleks. — 3. aln. — 4. spron ; unuig. — 5. te ; en. — 6. korktiril. — 7. tun. — 8. leon ; kort. — 9. edz. — 10. framb ; oving. — 11. lin.

VERT. 1. atest ; blufi. — 2. pek. — 3. kapr ; odorac. — 5. tranokt ; ebl. — 6. turd. — 7. punulin ; zon. — 9. Peru ; izolil. — 10. lel. — 11. asign. ; stagn.

N-ro 63. KRUCVORTEENIGMO.

Horizontale. 1. prefikso ; ni surmetas ilin precipe en la vintro ; nedatira inklinno (R). — 2. papera ujo, uzata de butikkisto (R) ; malguste opinii. — 3. prefikso ; pneumatikon oni plenblovas per ĝi (R) ; duo (R). — 4. konifera arbo (R) ; maldolc. — 5. alkohola trinkajo (R). — 6. karakteriza de parencaj genitoj ; malgranda persono (R). — 7. senenergia (R) ; ĝiuj membroj kune. — 8. korpoparto. — 9. interkonsento pri monsumo, kiun la malpravanto devos pagi al la pravanto (R) ; malsama (R) ; en ĝiuj lokoj. — 10. revo, kiun ni regardas kiel realajon (R) ; ĝlam verda arbedo kun pikaj folio (R). — 11. ĝi reprezentas tonon (R) ; koloro (R) ; malpura-jo (R).

Vertikale. 1. zorge ekzameni ; trinka-jo (R). — 2. multekosta ; ĝiela spirito. — 3. per dellkataj tušetoj ; neniu parto mankas al ĝi (R). — 4. prefikso ; ĝiuj laboriloj uzataj. — 5. komencel batalon ; iri de unu ekstremo de urbo al alia (R). — 6. konjunkcio : prepozicio. — 7. ebena altajo (R) ; Sangīgi (R). — 8. pezo metalo (R) ; aspekto de la vizago. — 9. malkuna papero, kiu rajtigas iun ricevi monon el la konto de la subskriftinto (R). — 10. malkorekta (R) ; komuna herba. — 11. eksterordinara milriga ; ekzisti (R).

N-ro 64 : SILABENIGMO.

El la subaj 57 silaboj formu 19 trisilabojn vortojn (ne ĝiuj estas radlkvortoj). Legu la unuajn literojn de supre malsupren, poste la kvinajn literojn por trovi proverbon. Sekvas la signifo de la trovataj vortoj :

1. tie sunbrilo ne estas. — 2. esti ege malkontenta. — 3. lumiglo. — 4. rompata linio. — 5. libro en kiu ĉiu paperfolo formas 16 paĝojn. — 6. kaŭzi dormon per drogo. — 7. delikate tuſeti. — 8. detranĉi. — 9. estigi kaŭzon de ekzbatalo. — 10. suferigi per kruelaj korpaſuferoj. — 11. lu civila ĝefo. — 12. parto de libro. — 13. loko de aŭtoritatoj en granda kunveno. — 14. arbedo kun blankej floroj. — 15. samrangulo. — 16. plirapidigi. — 17. havigi al iu tion, kion li povas bezoni. — 18. proponi al iu varon aĉetotan. — 19. kovrajo de ĉevalo.

Jen la silaboj :

ak ; am ; am ; bes ; bra ; bra ; ce ; ĉa ; ĉa ; do ; es ; fer ; go ; go ; gus ; jo ; ka ; ki ; ko ; ko ; ko ; le ; le ; li ; li ; lo ; men ; nar ; o ; ok ; om ; pi ; po ; pro ; pro ; pu ; re ; ri ; si ; ta ; ti ; ti ; ti ; tra ; tro ; tro ; tur ; ur ; vi ; vo ; vo ; za ; zi ; zig.

Sendu la solvojn antaŭ la 20.5.1949 al jenaj adresoj :

Al POSTBUS 342 (Enigmo), Brussel, por anoj de Flandra Ligo;

Al s-ro Teunissen, Legmeerstr. 37, A. 1., Amsterdam West, por abonantoj de Nederlanda Esperantisto.

Esperanto in de praktijk

« Ik heb mijn redenen om per «S.A.S.» te vliegen ». De verenigde Scandinavische luchtvaartmaatschappijen hebben onder deze slagzin een luxueus uitgevoerd geillustreerd vrouwblad uitgegeven, geheel in het Esperanto. In dit verband herinneren we aan de uitgave door de « K.L.M. » van een in het Esperanto gesteld jaarverslag.

Op de Internationale Voorjaarsbeurs te Frankfort a. M. was een Esperanto-tolk aanwezig.

De Internationale Bond van Padviners-Esperantisten, gesticht in 1918, is herrezen. Hij geeft weer een bescheiden, doch goed verzorgd, orgaan uit en heeft reeds in 15 landen agentschappen. Het adres voor België is : L. J. Van Gulck, Philomenenstr. 11, Antwerpen ; dat voor Nederland, J. Elias, Arubastr. 19, Amsterdam-W.

DUITSLAND. — Het Jan.-nummer van het orgaan van de jeugdgroep van de Duitse Esperanto-Bond schrijft : « Ons bereikte de mededeling, dat met het begin van 1948 opnieuw alle Esperanto-groepen verboden zijn in Saksen. Een besluit van een z.g. democratische regering. Politiek is dikwijls onbegrijpelijk, maar toch — met of zonder toestemming — zal men blijven werken voor ons doel.

Het internationale E.-jeugdcongres wordt dit jaar gehouden in Versailles.

EGYPTE. — De minister van opvoeding heeft mededeeld, dat voortaan niet Engels doch Frans zal worden onderwezen als eerste vreemde taal. Op

13 Dec. j.l. zond de Esperanto-vereniging in Alexandrië een brief aan de tone aldaar vergaderde U.N.E.S.C.O., waarin gewezen werd op de taalmoeilijkheden, waarmee ook deze organisatie te kampen heeft en waarin het Esperanto werd aanbevolen als middel om uit deze narigheid te komen.

OOSTENRIJK. — De landsregering van Stiermarken besloot 22 Febr. j.l. een subsidie te geven van 3000 Oostenrijkse shillingen voor het Oostenr. E.-congres, dat dit jaar in Graz wordt gehouden. Ter gelegenheid van ditzelfde congres wordt een Esperanto-postzegel uitgegeven.

INTERNATIONALE ZOMERCURSUSSEN

Naast de gewone internationale congresen, welke dit jaar b.v. in Bournemouth en Parijs worden gehouden,

La aliaj kaj ni.

de Dro W. Manders

Kiam Zamenhof en 1887 publikigis la primitivan brošuron, kies apero signifas la komenco de nia movado, li bone konsciis ke li metis nur la unuan paſon kaj ke la vojo al la plena efektivigo de lia idealo estos longa kaj peniga. Restis ja la malfacila tasko venki la indiferentecon de mokema mondo. La metodoj laŭ kiuj li atakis la generalan skepticismon ŝajnas al ni strangaj kaj kelkfoje eĉ naivaj. Jam al la *Unua Libro* li aldonis varbilon kun la fama teksto : « Mi, subskribinto, promesas ke mi ler-nos la lingvon internacion de D-ro Esperanto, se estos montrite, ke dek milionoj da personoj subskrabis tiun saman promeson ». Se ni pripensas ke la nuntempa ampleksa varbagado de U.E.A. por la petskribi rezultigis eĉ ne unu miliono da individuaj subskrivoj kaj ke ĉi tie tute ne temas pri la promeso sed simple pri esprimo de simpatio, tiam estas evidento ke la nombro de dek milionoj al kiu Zamenhof antaŭ 60 jaroj aspiris, estis vere absurdaj. Ŝajne ne malpli naiva estis la rapido kun kiu Zamenhof komencis eldoni literaturajn verkojn. En 1890, kiam la sola Esperanto-gazeto *La Esperantista* havis aperaĵo pli ol cent abonantojn, nia lingvo jam posedis tradukojn literaturajn. Oni povus atendi ke Zamenhof por konvinki la mondron verkus antaŭ ĉio detalajn disertaciojn pri la helplingva problemo, ke li rezonus kaj argumentus, kaj ke li diskonigus siajn teoriojn en kiel eble plej multaj naciaj lingvoj. Sed Zamenhof agis alie : li komprenis ke ne per vortoj li konvinkos la mondron kaj tial li de la komenco instigis stajn adeptojn al praktika uzado de lia lingvo, tiel navigante al si la sola argumenton, kiu kapablas imponi la skeptikan publikon, nome la nerefuteblajn faktojn. Ebile oni oponos ke *Plena Verkaro* enhavas multajn paĝojn kaj eĉ du ampleksajn traktaĵojn kiuj temas pri teoriaj demandoj. Sed tiu publikoj estas preskaŭ senescepte verkita en Esperanto kaj destinataj al esperantistoj. Pri pure lingvistikaj demandoj nek Zamenhof nek liaj unuaj disceploj satis teoriumi. Estas vere ke en la komenco periodo Zamenhof vigle okupis sin pri diversaj reformproponoj, sed lia aktiveco havis pli-malpli devigan karakteron kaj celis rekte la praktikon. Estas karakterize por nia movado ke la esperantistoj komencis esplori la teorian bazon de nia lingvo nur kiam la idistoj akre atakis ĝin, kaj ke ne Zamenhof sed de Saussure starigis la principojn de neceso kaj sufiĉo, kiuj tiel brile refutis la arogantajn kritikojn de Couturat.

Al multaj instruitaj personoj ekster nia movado la esperantismo, kaj precipe la komerca periodo, impresas diletante. Certe ili ne tute malpravas, sed kiom ajn parodokse tio sonas, tamen estas versajne ke guste al tiu diletantismo Esperanto dankas sian sukseson. Ne eksaktaj lingvaj teorioj, sed la mistikismo de la Interna Ideo kaj la praktikemo de Zamenhof varbis la unuajn esperantistojn kaj inspiris ili al entuziasmo kaj nelaciigbla varbado por nia lingvo. Sian mistikan karakteron la movado iom post iom perdis, sed la praktikemo restis. Rimarkinde malgranda estas inter nia la nombro de la teoruloj, kaj ilian laboron oni ofte rigardas kun malfido. El historia vidpunkto tiu suspeko estas facile klarigebla : ne la scienculoj sed la diletantoj disvastigis Esperanton kaj liveris la evidentan pruvon ke lingvo internacia estas ebla. Gis nun nur malmultaj profesiaj lingvistoj ludis aktivan rolon en nia movado, kaj plej ofte tiu rolo estis ne pozitiva, sed kontraŭe manifestigis en kritiko kaj dangeraj reformoproponoj. Tial ĉe multaj esperantistoj estis la sento ke la lingvistoj povas nur

Plaatselijk Nieuws

V.E.B. Afdeling Antwerpen. Zaterdag, 14 Mei, richt zij een feest in. Ditmaal zal het eerste gedeelte van de avond bestaan uit zang en attracties; het overige wordt een danspartijtje. Onze leden en ledessen van bevriende kringen zijn hartelijk uitgenodigd met vrienden en familieleden. Zij worden tevens verzocht de voordracht te komen beluisteren van Dr. Van Ginderlaen op Woensdag 18 Mei over « De Ziel van de vrouw naar Gina Lombrosio ».

Het programma Mei luidt: 4-5 : Kruiswoordraadsel - 11-5 Laatste besprekingen voor het feest - 14-5 Feestavond - 18-5 Voordracht door Dr. T. Van Ginderlaen - 25-5 Zangavond.

V.E.B. Afdeling Brugge : Een nieuw toekomstig Esperantistje is geboren bij onze Voorzitter. De Zondagnamiddag-uitstapjes hebben terug een aanvang genomen. De herhaling voor de Bonte avond van het kongres zullen opnieuw veel inspanning van onze leden vergen. Binnen kort volgt dan de tweede voordracht over Rusland door de Heer G. Maertens.

fusi nian aferon kaj ke ju malpli la scienculoj okupas sin pri nia lingvo despli bone estas. Tamen tio ne estas prava: la esperantistoj venkis la generalan skepticismon, ĉar en la nuna tempo oni ne plu serioze kontestas la eblecon de planlingvo. Sed dum ĉiuj montrigis ke ne sufiĉas konvinki la mondon. La granda publiko jam ne dubas ĉu Esperanto povas funkcii kiel internacia helplingvo, sed anstataŭ lerni ĝin oni atendas ĝian oficialan enkondukon. Farigas ĝiam pli evidente ke la decida venko dependos de la aŭtoritataj instancoj : Esperanto nur tiam generaligos, se ĝi farigos lerneja instruado. Sed la registaroj ankorau hezitas, parte pro indiferenteco, parte pro diversaj kialoj, inter kiuj certe ne estas la malplej grava, la konsidero ke guste en lingvistikaj rondoj aŭdigas ofte kritikoj kaj montrigas prefero por alispeca planlingvo. Ni esperantistoj emas ignori kaj bagateli niujn konkurencojn, sed tio povas alporti al nia gravajn dangerojn, ĉar kvankam laŭ-nombre ni multoble superas ilin, en illaj vicoj troviĝas eminentaj lingvistoj, kies influo ne taksu malalte. Estas urge nece ke almenaŭ inter aŭtoritataj oficioj propagandu per raciaj argumentoj kaj klare demonstru ke la enkonduko de Esperanto estas ankaŭ science motivebla kaj preferinda. En la nuna decida fazo de nia batalo ni ne plu povas neglekti la lingvistikajn flankojn de la esperantismo, ĉar por venki la lastajn barojn ni devas konvinki ĝustajn tujn instanceojn, kiuj atribuas grandan valoron al la jugo de la oficiala scienco.

Duonhora parolado kompreneble ne sufficias por trakti eĉ nur supraj malfacilajn lingvajn problemojn. Tamen mi esperas ke per kelkaj generalaj konsideroj kaj evitante ĝiujn teknikajn detalojn, mi sukcesos klarigi al vi sur kiuj principoj ni devas bazi la lingvistikajn defendon de Esperanto.

Planlingvo estas lingvo kiun oni kreis kiel speciala celo. La celo estas faciligi la internaciajn rilateojn. Bone konstruita planlingvo pli konformas al tiu celo ol naciaj lingvoj, ĉar la planlingvo konstruas unu aŭtoron aŭ unu komitato, kaj, kunmetante ĝin oni zorge elektas tujn elementojn kiuj plej konformas al la celo. La lingvo naciaj estigis laŭ tre malsama maniero : ili dankas sian numeran formon al longa tradicio, kies celo perdis en la nebulo de la prateempo. Ilin kreis ne la individua racio, sed la kolektivaj bezonoj de primitiva homa komunitudo, kaj ankaŭ ilia evoluon okazis laŭ antata fiksita racia plano, sed laŭ kaprica kaj ofte hazarda vojo. Ĉu do bona planlingvo superas la lingvojn naciajn ? Al tiu demando responde ne eblas, ĉar ĝi estas false formulita. Oni ne povas kompari du objektojn kies celo diferencas. La planlingvo estas konstruita por internacia uzo, sed la naciaj lingvoj estiĝis por ebligi rilateojn inter samgentanoj. Se ni volas fari komparon ni demandu ĉu ekz. Esperanto estas pli taŭga ol la angla lingvo por funkci kiel lingvo internacia. Ke al demando tiel formulita ne devas respondi per kategorio *yes*, tion mi antaŭ esperantistoj ne bezonas motivi. Oni povas ankaŭ demandi ĉu Esperanto suneras la naciajn lingvojn kiel komunikilo inter samgentanoj. Se ni volas fari komparon ni demandu ĉu ekz. Esperanto povas sukcese anstataŭi la naciajn lingvojn. Al tiu demando la responde devas esti *ne*. La genatra lingvo estas tial ol nura komunikilo : ĝi intime kunligigas kun nia nacia karaktero kaj nia popolkulturo, kaj tial ĝi posedas ĝiujn nuancojn kiujn guste ni bezonas por esprimi nian proprian spiritan vivon. Se ni fordonus nian lingvon ni ankaŭ fordonus parton de nia kulturo, ĉar multajn karakterize nederlandajn konceptojn ni ne plu sukcesus vortigi. Por pluraj ni certe formus adekvatajn esperanto-esprimojn, sed enkondukante ilin ni igus la lingvojn malpli taŭga por internacia uzo. La universala helplingvo celas esti esprimo por ĝiuj internaciaj bezonoj, sed ne por la konceptoj kiuj estas propraj nur al unuopaj popoloj. Inter la diversaj kialoj pro kiuj la naciaj lingvoj malsuperas Esperanton kiel lingvoj internaciaj, unu el la plej gravaj estas la fakto ke estante samtempe lingvoj naciaj ili enhavas multon kiu fidele respegulas la karakteron, kulturon kaj eĉ historion de la propra popolo, sed ke ĝuste tiuj elementoj, kiom ajn valoraj ili estas por interna uzo, formas nor lingvo internacia nuran balastton. Se ni plene adaptus Esperanton al la pure naciaj bezonoj, ni neeviteble multon enkondukante kiu en lingvo internacia estas tute superflua, kaj se multaj nacioj agus same, la finrezulto estus eĉ haosa.

(Dañrigota)

Verantw. uitgever : Vlaamse Esperantisten-Bond Postbus 342 — Brussel en Stadionkade 6 Amsterdam Z. (Ned.) — Drukkerij : J. Van Laer, Korte Begijnenvest 38, Turnhout.